

Namatek
True Education

An illustration of various assets including a large brown money bag with a dollar sign, a yellow car, and stacks of gold coins, all set against a background of a grey building with windows and a blue sky with clouds.

Types of Assets

www.namatek.com

۳ دسته بندی انواع
دارایی

فهرست مطالب

۱. دارایی چیست؟
۲. دسته بندی دارایی ها

دارایی یکی از اقلام با اهمیت اسناد مالی است؛ لذا شناسایی انواع دارایی ها در تهیه اسناد مالی ضروری است. دارایی از منظرهای متفاوتی قابلیت دسته بندی دارد و سرمایه گذاران با در نظر گرفتن این دسته بندی ها برای دارایی های سازمان، بهتر می توانند تجزیه و تحلیل های لازم را انجام دهند. در این مقاله سعی داریم با این دسته بندی ها آشنا شویم؛ اگر حسابدار یا دانشجوی حسابداری هستید تا انتهای این مقاله با ما همراه باشید.

#۱ دارایی چیست؟

به تمامی اموال و منابع اقتصادی که در معاملات اقتصادی به دست می آیند، دارایی (Asset) می گویند. دارایی ارزش اقتصادی دارد که افراد، شرکت ها یا دولت ها مالک آن هستند و قابلیت مبادله نیز دارد. دارایی جریان نقدی ایجاد می کند، سبب کاهش هزینه ها می شود و حتی می تواند فروش را افزایش دهد. پول نقد، موجودی کالا، زمین، ساختمان، ماشین آلات، لوازم اداری، اوراق بهادار و... نمونه هایی از دارایی هستند.

ویژگی های هر نوع از دارایی عبارت اند از:

- منابع: دارایی ها منابعی هستند که به منظور دستیابی به منافع اقتصادی از آن ها استفاده می شود.
- مالکیت: منابع دارایی مالکیتی را برای افراد، سازمان ها یا دولت به وجود می آورند که در نهایت قابلیت تبدیل شدن به وجه نقد یا معادل آن را دارند.
- ارزش اقتصادی: انواع دارایی ها ارزش اقتصادی و قابلیت معاوضه یا فروخته شدن دارند.

#2 دسته بندی دارایی ها

شناسایی انواع دارایی های سازمان به منظور قرار دادن آن ها در دسته های مربوطه و ایجاد ترازنامه سازمان، به حسابداران کمک می کند و برای ایجاد فرصت های سرمایه گذاری در سازمان بسیار مهم است. تقسیم بندی انواع دارایی نیز مهم است. برای مثال، درک از این که میان دارایی ها کدام جاری و کدام ثابت است، در شناخت و درک سرمایه در گردش خالص یک سازمان به منظور سرمایه گذاری در آن اهمیت دارد.

دارایی را می توان از منظرهای زیر تقسیم بندی کرد:

- قابلیت تبدیل و همگرایی یا نقدشوندگی دارایی (Convertibility)

- وجود فیزیکی دارایی (Physical Existence)
- روش استفاده و کاربرد دارایی (Usage)

#۱-۲ انواع دارایی ها از منظر قابلیت تبدیل یا نقدشوندگی

انواع دارایی ها بر اساس قابلیت تبدیل به دو دسته ذیل تقسیم می شوند:

۱. دارایی های ثابت (Fixed Assets):

دارایی های ثابت به راحتی قابلیت تبدیل شدن به وجه نقد را ندارند و فرآیند این تبدیل زمانبر است. از انواع دارایی های ثابت می توان به زمین، ساختمان، ماشین آلات، تجهیزات، حق اختراع، علائم تجاری و...

اشاره کرد. به دارایی های ثابت، دارایی غیرجاری، بلندمدت و یا دارایی سخت نیز می گویند. اغلب این نوع دارایی ها به جز زمین، با گذشت زمان مستهلک شده و از ارزش اقتصادی آن ها کاسته می شود.

۲. دارایی های جاری (Current Assets):

دارایی های جاری به راحتی قابلیت تبدیل شدن به وجه نقد را دارند؛ به طوری که به صرف زمان زیادی نیاز نیست.

انواع دارایی جاری عبارت اند از:

- وجه نقد: محسوس ترین دارایی جاری یک سازمان وجه نقد است که سازمان از طریق آن می تواند نیازهای خود را تأمین کند.
- شبه نقد: دارایی جاری شبه نقد جایگزین وجه نقد می باشد که در واقع همان سپرده های مدت دار است.
- سپرده های کوتاه مدت: منظور سرمایه گذاری است که تا تاریخ سررسید آن کمتر از یک سال باقی مانده است. در این نوع سپرده افراد (حقیقی یا حقوقی) بابت نگهداری سپرده خود سود اندکی دریافت می کنند.
- موجودی کالا: کالایی که در انبار سازمان به عنوان مواد اولیه، نیمه آماده یا محصول نهایی برای مدت زمان مشخصی نگهداری می شود، دارایی جاری سازمان است.
- اوراق بهادار قابل فروش: اسنادی که سازمان در اختیار دارد و خرید و فروش آن ها برای سازمان کسب سود به همراه دارد.

- بدهی بدهکاران: بدهی که دیگر شرکت ها به سازمان دارند.

#۲-۲ انواع دارایی ها از منظر وجود فیزیکی

انواع دارایی از منظر وجود فیزیکی به دو دسته تقسیم می شوند:

۱. دارایی های مشهود (Tangible Assets)

- دارایی ثابت: دارایی های مشهود ثابت مواردی از جمله زمین، ساختمان، ماشین آلات و... هستند و به سه دسته ذیل تقسیم می شوند:
 - استهلاک پذیر: دارایی های مشهود و ثابتی که با گذشت زمان مستهلک می شوند و عمر اقتصادی محدودی دارند؛ مانند ماشین آلات.

- استهلاک ناپذیر: دارایی های مشهود و ثابتی که با گذشت زمان مستهلک نمی شوند و عمر اقتصادی نامحدود دارند؛ مانند زمین.
- نقصان پذیر: دارایی های مشهود و ثابتی که با استخراج از آن ها تهی می شوند؛ نظیر معادن، جنگل ها، ذخایر و ...
- دارایی جاری: دارایی های مشهود جاری به انواع زیر تقسیم می شوند:

- موجودی نقد: وجوه نقد و سپرده های بدون سررسید جزء دارایی های مشهود جاری هستند.
- سرمایه گذاری های کوتاه مدت: سرمایه گذاری کوتاه مدت که تا زمان سررسید آن کمتر از یک سال باقی مانده باشد.
- اسناد دریافتی تجاری: تمامی مطالباتی که انتظار می رود ظرف سال مالی آینده وصول گردند.
- پیش پرداخت ها: پرداختی که انتظار داریم طی سال مالی آینده تبدیل به دارایی گردد؛ برای مثال وجهی که بابت کالایی پرداخت شده است و انتظار می رود تا سال مالی آینده، کالا تحویل گردد.

۲. دارایی های غیرمشهود (Intangible Assets):

- دارایی نامشهود یا غیرمشهود اگرچه قابلیت قیمت گذاری دارد، ولی وجود خارجی ندارند؛ مانند حق تألیف، حق ثبت اختراع، حق چاپ، سرقفلی و ...

#۲-۳ انواع دارایی ها از منظر کاربرد و روش استفاده

انواع دارایی از منظر کاربرد به دو دسته زیر تقسیم می شوند:

۱. دارایی های عملیاتی (Operating Assets):

دارایی هایی که افراد یا سازمان ها در معاملات روزانه خود از آن ها استفاده می کنند. وجه نقد، موجودی حساب بانکی، موجودی انبار، ماشین آلات، حق کپی رایت و... از جمله دارایی های عملیاتی هستند.

۲. دارایی های غیرعملیاتی (Non-Operating Assets):

دارایی هایی که افراد یا سازمان ها در معاملات آتی مورد استفاده قرار می دهند؛ مانند زمین، سرمایه گذاری کوتاه مدت، اوراق بهادار، درآمد حاصل از بهره سپرده ثابت و...